

Alternativ og supplerende kommunikasjon - for barn og unge i Larvik kommune

Hva er ASK?

Alle trenger språk for å utvikle seg. Noen personer kan, på grunn av medfødte tilstander, skader eller sykdom, ikke kommunisere ved hjelp av talespråk. Å kommunisere på andre måter enn gjennom talespråk kalles alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK.

For barn og unge som har behov for å bruke ASK, er det forankret som rettighet i barnehageloven § 39 , og opplæringslova § 11-12 . Samtidig er det mange som vil kunne ha utbytte av blant annet ask-hjelpemidler for å støtte språkutviklingen. ASK kan derfor både være for barn og unge med særskilt behov, samt for barn og unge med spesifikt behov.

Hvordan øke kompetansen på ASK i din barnehage/skole?

1. Er din barnehage eller skole interessert på generelt grunnlag å lære mer om språkmiljø og bruk av ASK?

Da er det mulig å delta på flere ulike kurs. Ved å gjøre seg kjent innenfor fagområdet kan man sammen utvikle en praksis som er inkluderende og styrker barn og unges utvikling.

Tips til ressurser:

- Nav og habiliteringstjenesten har jevnlig kurs i "Språkmiljøets betydning for barns kommunikasjon". Se Navs kursoversikt:
[https://arbeidsgiver.nav.no/kursoversikt/?fylke=Vestfold%20og%20Telemark&tema=Hjelpemidler%20og%20tilrettelegging&underkategori=Kommunikasjon%20\(ASK\)](https://arbeidsgiver.nav.no/kursoversikt/?fylke=Vestfold%20og%20Telemark&tema=Hjelpemidler%20og%20tilrettelegging&underkategori=Kommunikasjon%20(ASK))
- Nav hjelpemiddelsentral har kurs i ulike kommunikasjonssystemer. Se kursoversikt i punktet over.
- Statped har i tillegg en egen e-læringsressurs om å utvikle og støtte opp om kommunikasjon hos mennesker med forsinket eller manglende talespråk:
<https://www.statped.no/laringsressurser/ask/e-laring-grunnkompetanse-i-alternativ-og-supplerende-kommunikasjon-ask/>
- Kunnskapsbanken har nyttig informasjon om ASK på denne nettsiden:
<https://www.kunnskapsbanken.net/kommunikasjon/>

- ASK innføringskurs 1-2-3-4 i regi av Larvik kommune v/fysio- og ergoterapitjenesten og PPT. Kursene varer i 3 timer og vil foregå på dagtid på PPT i Askeveien 2. Kursene vil gjennomføres med del 1 og 2 på våren, og del 3 og 4 på høsten. Første kursstart blir våren 2025. Det forventes deltakelse på alle fire delene av kurset.

Alle kursene er gratis.

2. Trenger din barnehage/skole veiledning til laget rundt barnet/eleven som bruker ASK?

Da er det mulig å få hjelp av blant annet både fysio- og ergoterapitjenesten og PPT. Vi er allerede tilknyttet mange barn og unge med ASK-behov. Samtidig erfarer vi at det kan være sårbart med oppfølgingen rundt barna fordi behov endrer seg og kompetanse mangler.

- Fysio- og ergoterapitjenesten er involvert i forbindelse med å vurdere og bestille ASK-hjelpemidler, samt gi en innføring i disse. De er i tett samarbeid med laget rundt barna gjennom samarbeidsmøter og ansvarsgruppemøter. Det avklares underveis hvilke behov barnehagen eller skolen har, og samarbeider om oppfølging sammen med blant annet PPT og spesialisthelsetjenesten.
- PP-tjenesten har veiledningsansvar i sakkyndighetsprosessen overfor barnehager/ skoler der ASK er en del av spesialpedagogisk oppfølging (barnehageloven §31) eller individuell tilrettelagt opplæring (jf §11-6). Det vil bli gitt tilbud om veiledning 1-2 ganger etter sakkyndig vurdering for laget rundt barnet/eleven.
- **NYTT TILBUD:** Larvik kommunes ASK-team vil høsten -24 starte opp ASK-konsultasjoner. Konsultasjonsteamet skal være et drøftingsforum hvor dere møter fagpersoner som bidrar med støtte og veiledning. Dette er et tilbud for dere som lurer på:
 - Dersom et barn har benyttet ASK-hjelpemidler en stund, og dere ønsker å drøfte utviklingen.
 - Hvordan dere kan skape et inkluderende læringsmiljø for barn og unge med behov for ASK.

Konsultasjon bestilles gjennom henvendelseskjema som sendes PPT. Dere vil få svarbrev med dato for konsultasjonstid. Konsultasjonstider tilbys ca en gang pr mnd gjennom året. Høsten -24 er det satt av tid for konsultasjoner 17.oktober, 14. november og 12.desember.